

וטהר לבנו

חידושים וחיזוקים

מצורע שבת הגדול

לעילוי נשמת

יורם בן יפת נגר זצ"ל, אברהם מיכאל בן חנה זצ"ל, אלון בן סוסי קירחיש זצ"ל, בצלאל בן סלאח מדהלה זצ"ל, שאלתיאל בן מזל זצ"ל, אורן בן כרמלה זצ"ל, גדעון בן שלום זצ"ל, הדס בת כרמלה ע"ה, אהרן בן יחיא שוקר זצ"ל אליהו גובי בן מרים זצ"ל, אלון בן יונה מאיר לסרי בן אסתר ויעקב, סעדיה קהתי ז"ל, שלום גהלי ז"ל, יוסף בן אהרן ג'מיל

רפואה שלמה והצלחה: זיו יעקובי בן רבקה, עוזי בן שלמה אורי ישראל בן אושר
הצלחה ובריאות: למשפחת יעקובי, זיו בן רבקה, דורן, ליאור, רואי, בני לילך
וכן, לרבקה בת אורה, עידן בן רוחמה, אביחי בן דליה.

עומר בורה בן הדס לשלוש בית תמיד, ובן זכר בקרוב

ד"ר יצחק קצ'ל ז"ל אב"ד ק"מ
אליהו הגור, אצ"ל, המחזיק באי"ש, להצטרף לטובת נאמנות ה' ב' י"ח תש"ן

< העלון מחולק חינם – בשמחה מיועד לקחת לבית ללא תשלום >

זכה נא והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל העיד

הספר "מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:

"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 6 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים

לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 150 ₪ לס"ט, אנא פנו :

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מתעכב זה משמים,

ובנתיים בס"ד נוספים חידושים לספרים, אבל תפילתי שכבר שאזכה להדפיסם ולחלקם בישראל.

וטהר לבנו – מצורע

ועץ ארז ושני תולעת ואזב

ומצד שני אז יש לו גם זמן להרהר בתשובה ולחזור בו ממעשיו הרעים, כי כאשר הוא מנותק מהחטא הוא פחות טמא ורשע וממילא יש לו מקום פנוי לחשוב טוב.

ואכן בגלל שהפסיק לחטוא וחזר בתשובה הוא נרפא מצרעתו כפי שכתוב בפסוק והוא כשר לחזור למחנה, ובסוף התהליך גם לביתו ולאשתו (תלוי בשיטות), **אבל עדיין הנטייה שלו לחטוא ולדבר לשון הרע לא תוקנה כלל.**

כי מה שהפסיק מלדבר ומה שחזר בתשובה זה רק בגלל שלא היה לו אפשרות לחטוא, אבל כשיהיה לו אפשרות לחטוא אולי הוא יחזור לנטייתו ולדבר לשון הרע, ואם כן הוא בריא אבל הנטייה שלו עדיין חולה מאוד.

לכן מצורע זה וממנו נלמד לעצמנו, שהוא חייב תקנה לנטייה שלו, והתיקון הוא להשפיל את עצמו מגאוותו כך שירגיש נמוך ולא יהיה לו אומץ לדבר רע נגד גדולים וחזקים ממנו, ואם אכן יטע בלבו ענווה והכנעה בפני כל אדם ממילא הוא תיקן את נטייתו והתרפא ממחלתו שהייתה טמונה בלבו וממתינה לשעת הכושר.

סיפור מהגמרא להמחשת העניין – המשך

צחק עליהם אתם מתפלפלים ומשבשים את הפשט הפשוט, שזה עבודה זרה ממש.

וכיוון שראה דוד המלך שממון חביב עליו ביותר, עשה אותו שר האוצר שלו במשכורת גבוהה, שנאמר ושבואל בן גרשם בן מנשה נגיד על האוצרות, וכי שבואל שמו, והלא יהונתן שמו, אמר רבי יוחנן שהשתנה לו השם מיונתן לשבואל ששב לא-ל בכל לבו, ומוסיף הרשב"ם, שכשנפטר דוד, שלמה המלך פיטר את שרי אביו, ואותו צדיק שבורא עולם שינה לו את השם לשבואל, ששב לקל בכל לבבו, חזר לסורו וחזר להיות כומר לעי"ז, (ורק בסוף חייו הוא שוב חזר בתשובה שלימה).

הנה לנו נכד של משה רבינו מצד אחד שב לה' בכל לבבו שיא הקדושה, ומצד שני בגלל תאוות ממון לרדת לתחתיות להיות כהן לעבודה זרה, ואפילו שהוא חזר באמת בתשובה בכל לבבו, בכל זאת עדיין את מידת חמדת הממון הוא לא תיקן.

לכן כל זמן שלא הציק לו מידה זו, הוא היה צדיק גמור, אבל ברגע שמידה זו של חמדת ממון שוב הציקה לו הוא פשוט קרס, כי הוא קיבל תאוה עצומה בכדי שיהיה איזון בין הקדושה לטומאה כך יהיה לו ניסיון הגון בין טוב לרע, וכך גם זה אצל כל בני ונכדי הצדיקים.

ללמדנו, עלינו החובה מלבד מה שנתחזק ומלבד מה שאנחנו חוזרים בתשובה על מעשינו, חוץ מזה אנחנו חייבים לתקן את כל המידות והתאוות עד לעומק השורשים, כי אם לא נתקן כשתציק לנו המידה או התאוה נקרוס לגמרי ונחזור לסורינו חלילה.

וביום השמיני יקח וכבשה אחת ושלשה עשרונים ולג אחד שמן - המשך

היה כתוב "חוטא", ומקשה מרן זצ"ל הרי הגמרא אומרת במפורש שקורבנות המצורע לא באו לשם חטא כי נמחל לו כבר החטא רק להתירו לאכול בקדשים??

ולפי דברנו קודם מתורצת השאלה, שאכן החטא של המצורע נמחק בצער ובביזיונות, אבל בעצם שורש החטא לא נמחק.

כי הוא חזר בתשובה כשהיה בבידוד ולבד, ועדיין לא התנסה לחיות בחברת בני אדם ולהישמר מלשון הרע, לכן הוא עדיין חתום ורשום כחוטא, כי החטא חתום ונטוע באופי שלו ובטבעו.

כתב רש"י: "מה תקנתו ויתרפא ישפיל עצמו מגאוותו כתולעת וכאזוב".

ומקשים המפרשים: הרי מצורע זה כבר התרפא מצרעתו כמו שכתוב "והנה נרפא" אם כן מה שייך בו שוב להתרפאות???

וגם יש להקשות שלכאורה קודם המצורע זקוק לרפואה ורק אחרי זה הוא צריך תקנה, וא"כ למה הקדים רש"י וכתב: "מה תקנתו ויתרפא"??

ונראה לתרץ, שהרי המצורע היה בודד מחוץ למחנה, ומטבע הדברים אין לו למי לספר לשון הרע, ולכן משך זמן ארוך הוא בלי חטא של לשון הרע.

קודם כתבנו שגם אם הפסיק לחטוא וחזר בתשובה עדיין יש לתקן ולרפאות את נטיית הלב הרעה, זה מזכיר לי מה שכתבנו בפרשת אמור על נכדו של משה רבינו.

שהגמרא בנא בתרא קי"ט ע"פ הרשב"ם מספרת שיונתן הבן של גרשום בנו של משה רבינו, היה כהן לעבודה זרה של מיכה, ואמר לכל מי שהביא בהמה להקרבה לעי"ז, מה העבודה זרה עוזרת לך?? הרי היא לא רואה ולא שומעת ולא אוכלת ולא שותה, וגם לא מדברת, חבל לך על הכסף!!

לכן תן רק קערת סולת עם עשר ביצים וזה מספיק עבורך, ואני יתפלל עליך ויהיה לך רק טוב!! ויונתן הניח את הקערה ליד הפסל, ולאחר מכן כשלא ראו אותו הוא עצמו היה אוכל את הסולת והביצים.

יום אחד תפסו אותו שהוא עצמו אוכל במקום הפסל, וצעקו עליו, הרי אתה לא מאמין בפסל, אז למה אתה כאן?? וגם איך יתכן שנכד של משה רבינו שאמר לו בורא עולם "פה עמוד עמדי", נעשה כהן לעבודה זרה??

אמר להם: לי יש מסורת מסבא קדישא, שלעולם ישכיר אדם עצמו לעבודה זרה ואל יצטרך לבריות, התחילו להתווכח שוודאי לא זו הכוונה, אלא הכוונה עבודה שהיא זרה לו, פשוט נבילה בשוק ואל תזדקק לבריות, אבל הוא

הגמרא סוטה טו' א' אומרת שבדרך כלל בקורבנות חוטא לא מביאים שמן ולבונה שלא יהיה קורבן חוטא מהודר, אבל חטאתו של מצורע ואשמו טעונים נסכים ושמן "לפי שאין קורבנות אשם וחטאת באים על חטא".

ומפרש רש"י שכבר התכפר לו ע"י הצער והביזיונות, אלא הקורבנות הם אך ורק בכדי להתירו לאכול בקודשים.

ולפי זה מקשה מרן רבי יעקב ישראל קנייבסקי הסטייפלר זצ"ל, שכתוב במשנה שקלים ה' ג' שבבית המקדש היו 4 חותמות, ואחד מהם היה משמש לאישור עבור המצורעים שקנו נסכים, ועל החותמת של המצורעים

וטהר לבנו – מצורע

וכפר עליו הכהן לפני ה' - המשך

הללו כולן, ואולי כוונת תירוצו הוא שאת שורש החטא ונטיות הלב מעברו הוא לא תיקן לכן הוא צריך כפרה.

יש לחדד הדברים, שהרי כתוב בגמרא סנהדרין כה' שתשובה אמיתית זה שיבוא לאדם אותו חטא ואותו ניסיון ויתגבר עליו כגון החשוד על הטריפות שאין לו תקנה עד שילך למקום שאין מכירים אותו ויחזיר אבידה בדבר חשוב, ורק אז יחשב לו הדבר ששב מדרכו הרעה.

ואם כן כאן שאותו מצורע למרות שהפסיק לדבר לשון הרע וחזר בתשובה וקיבל על עצמו לא לדבר יותר לשון הרע, בכל זאת אין התשובה שלמה כי אין כאן אותו ניסיון שהיה לו בזמן שחטא, **כי כאן חזר בתשובה מתוך בידוד ולא מתוך חברת אנשים**, ולכן היות ואין תשובתו שלמה ממש, ובעצם לא שינה את נטייתו הרעה לחטוא, לכן עליו להביא קורבנות לכפרה ולטהרה וכדברי הרמב"ן.

כתב הרמב"ן "ולא ידענו מה עניין הכפרות הללו כולן", וממשיך הרמב"ן: **ואולי האשם** יכפר על מעלו שמעל לפני הנגע, **והחטאת** יכפר על מה שחטא בימי הנגע שיתכן שהטיח דברים רעים כלפי הקב"ה על סבלו, **והעולה והמנחה** ישמש ככופר נפש שיזכה להיטהר ולשוב לאהלו.

ונשאלת השאלה, וכי מה תמיהת הרמב"ן תחילה שלא ידענו לשם מה הכפרות??? **ומה התברר לו בתשובה**??? כי אם תמיהתו הייתה שהמצורע כבר מכופר וכפי שרשי"י מסביר בדברי הגמרא שבגלל צערו וביזיונותיו בצרעת כבר התכפר לו, אם כן מה תשובת הרמב"ן שזה מכפר על מה שחטא??? **ובפשטות שאלתו היא מה הצורך בכל 4 הקורבנות.**

וגם כאן לפי האמור הכל נפלא ביותר, שאכן כמפורש בגמרא החטא של המצורע התכפר על ידי צערו והביזיונות, ולכן תחילה כתב הרמב"ן "לא ידענו מה עניין הכפרות

וטבל אותם ואת הצפר החיה בדם הצפר השחטה

ומצד שני ראינו בגמרא קדושין נ"ז ב' לא אמרה תורה שלח לתקלה, אלא הציפור השלוחה מותרת באכילה ולכאורה אם היא צבועה בדם איזה תקלה יש כאן הרי יראו ציפור מוזרה הצבועה בדם יזהו שהיא ציפור מצורע משולחת, **ונשאלת השאלה** אם כן למה הותרה הציפור באכילה לאחר שילוחה, **הרי אין חשש תקלה**??

ואולי אכן בתקופה הראשונה הצבע עדיין עליה בפרט שלא נשלחה לים ששם יכלה מיד לשטוף את הדם מעליה, אבל בהמשך לאחר זמן הצבע ירד וידחה, ולכן שייך תקלה בציפור זו, ולכן התורה התירה אותה באכילה לאחר שילוחה.

ללמדנו, שבתקופה הראשונה על המצורע לחיות בין אנשים כמו הציפור הצבועה בשדה שחיה בסכנה, כי כך ירגיש ויתנהג המצורע בשפלות הנמוכה ביותר כמו "תולעת", בידוע שעכשיו לאחרים יש עליו חומר מפליל לספר עליו לשון הרע ולהשפילו על היותו בעבר מצורע ומבודד, כך שהוא יחביא את עצמו מהם ויוריד את ראשו בפני אחרים.

ואכן אחרי תקופה שהתרגל לחיות בשפלות ובהכנעה בין אנשים עליו לסגל זאת כדרך חיים, שגם אחרי שיחלוף זמן רב והביטחון העצמי שלו יחזור הוא ימשיך לנהוג בענווה ובהשפלה, ולא יחזור חלילה לסורו.

והובא אל הכהן – ויצא הכהן אל מחוץ למחנה - המשך

אשר בנה על שם שמר אדני ההר שמרון, וכן מפורש במצודת דוד???

ושמחתי, כי הראו לי בהגהות על המשנה בכלים שהגאון רבי עקיבא אייגר כתב שחכם אחד שאל אותו את השאלה הזו, וכל כך שמחתי בליל שבועות, שזכיתי לכוון לשאלה שהזכירה הגרע"א!!

והגרע"א תירץ ופירש כהרד"ק, ששומרון הייתה עיר מוקפת חומה מימות יהושע בן נון ועמרי רק חיזק אותה, אבל מפשטות הפסוק לא משמע כן, **וגם מפשטות לשון הגמרא** בסנהדרין קב' משמע שעמרי בנה אותה מתחילה, שאמר **רבי יוחנן** מפני מה זכה עמרי למלכות? **ועונה** רבי יוחנן: מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל, הרי לנו שעמרי בנה אותה מתחילה??

אומנם מצד שני בתרגום יונתן כתוב שקנה את העיר, וגם בספר יהושע י"א מוזכר מלך שומרון שהיה א' מהמלכים שנלחמו נגד יהושע, משמע שעוד לפני האיש שמר שחי בתקופת עמרי כבר הייתה עיר במקום, עובדה שהיה מלך על שמה!! וכנראה הוא היה מלך על עיר ולא רק על הר.

הציפור החיה הייתה טובלה בדם הציפור השחטה וכך כשהיא צבועה בדם היא נשלחה על פני השדה, ודווקא לשדה ולא לתוך העיר אלא למקום לא מיושב.

וכתב החזקוני שהדם הצבוע על הציפור כשהיא בשדה מחוץ ליישוב שם יש עופות טורפים, וזה ממש מסכן את הציפור החיה שעלולה להיטרף על ידי עופות דורסים מבני מינה שהריחו דם ציפור שעליה.

ומפתיע לשון החזקוני שכתב שבני מינה שהם עופות לא טורפים בכל זאת בגלל הדם שעליה הם באים וטורפים אותה, כך שהיא בסכנת חיים ממשית ומתמדת.

כתב רש"י - שלש מחנות היו לעם ישראל בשעת חנייתם במדבר, חצר המשכן והמשכן - זה מחנה שכניה, מחנה לוי שסביב המשכן - זה מחנה לוי, ומשם ועד סוף מחנה הדגלים לכל ארבע הרוחות - זה מחנה ישראל, **והצרוע נשתלח חוץ לכולם.**

וכשבאו לארץ ישראל, מחנה ישראל היה בערים המוקפות חומה (כלים פ"א ז'), **ורבי עובדיה** מברטנורא כתב שרק הערים שהיו מוקפות חומה מימות יהושע בן נון, והמקור לדבריו זה מהספרא בפרשת צו שיהושע קידש את כל העיירות המוקפות חומה בקדושת מחנה ישראל, אבל לא קידש בקדושת מחנה ישראל את כל ארץ ישראל ושאר עיירות שאין מוקפות חומה.

ובליל שבועות תשע"ה זכיתי להקשות קושיה על זה, שאם כן מדוע ה4 המצורעים שהם גחזי ובניו, יצאו מהעיר שומרון והיו מחוץ לעיר, הרי הם יכלו להישאר בעיר?? שהרי שומרון בפשטות הפסוק במלכים א' ט"ז לא הייתה בנויה, וממילא לא הייתה מוקפת חומה מימי יהושע בן נון, אלא עומרי מלך ישראל בנה אותה אחרי שקנה את ההר שמרון מאת שמר, ככתוב "ויבן את ההר ויקרא את שם העיר

וטהר לבנו – מצורע

כמו כן קשה לי, למה המלך הצדיק עוזיהו התבודד בבית בבית קברות כשהצטרע, למה לא עבר לגור בעיר שאינה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון (עיין ד"ה ב' כ"ה), דבר שמותר לו על פי ההלכה??

וקושיית אלו קשים בפרט לדעות הראשונים שהצרעת של התורה איננה מחלה מדבקת, ואכן מכאן לכאורה יש הוכחה לשיטות אלו, שאלי"כ איך מותר למצורע לגור בין אנשים בעיר שאיננה בקדושת מחנה ישראל, הרי חמור סכנה מאיסור, אלא מכאן שאין הצרעת מחלה מדבקת.

ונראה לי לחדש שיתכן גחזי וגם עוזיהו המלך קיבלו על עצמם להתבודד ולהתייסר בצרעתם ולשבת מחוץ לעיר, בכדי לכפר על חטאם, ולא למצוא פתרונות ולגור בין אנשים בערים שאינם ממחנה ישראל.

מצורעים מבשרי טוב לעם ישראל - המשך

שעצרו מהתאווה במטרה לעשות טוב, לכן הם זכו למרות שהיו מצורעים להיות אלו שבישרו טוב לעם ישראל.

ובכל זאת גחזי עצמו הגיע למצב שאין לו חלק לעולם הבא, כי היה חוטא ומחטיא את הרבים, ונשאלת השאלה אם כן למה בהתחלה רצה וניסה לתקן את חטאו, הרי ממילא אין לו חלק לעולם הבא????

ונראה לתרץ, שאכן גחזי ידע שאין לו על מה להשקיע כי ממילא אין לו חלק לעולם הבא, בפרט לפי ההסבר בגמרא שאין לו חלק לעולם הבא על מעשים קודם שהצטרע, אבל בכל זאת סבל בתיקון צרעתו רק עבור בניו, שלפחות להם יהיה חלק לעולם הבא.

וייתכן שהיות ובאמצע הטירוף של לחטוף כסף וזהב מהשלל, הם עצרו באמצע התאווה והלכו להציל חיי אדם, יתכן שזה מה שכיפר לו על בניו.

ואולי בגלל דאגתו הטובה לסבול העיקר לתקן את בניו, זה נתן רצון לאלישע הנביא לנסוע לדמשק ולנסות לפגוש את גחזי ולהחזירו בתשובה.

המשך

ומטבע רע, אבל הם במצב של עבודה ממושך של תיקון, מדוע הם נופלים בניסיון??? איפה כל ימי הבידוד והעבודה לתקן את חטאם מחוץ למחנה??

ועוד יותר גרוע, גם לאחר שלקחו כמויות של כסף ושווה כסף והטמינו, למה שוב חזרו לבזוז כסף, איפה כל העבודה לתקן את חמדת הממון, כאשר בעיר אנשים גוססים מרעב???

אבל בכל זאת בגלל שעצרו באמצע תאוותם המטרופת, זה עדיין נחשב מצווה, ולכן יתכן שלפחות את בניו אכן הצליח לתקן, אבל הוא האבא – גחזי, שלא עקר מהשורש את חטאו המשיך והדרדר עוד ועוד לע"ז ולנצח, ולכן אין לו חלק לעולם הבא.

ללמדנו, שאסור ליפול בשום פנים, וצריכים לעשות כל מאמץ לא ליפול, וגם כשאתה חוזר בתשובה ומתקן את עצמך זכור תזכור שאם לא תתמקד לתקן את שורש הבעיה אזי בשעת מבחן רוב הסיכויים תיכשל, כפי שגחזי ובניו קרסו, וכפי שיונתן נכד של משה קרס מתשובתו בכל לבבו בגלל שפוטר ממשרתו אצל דוד וחזר לכהן לפסל מיכה בגלל חמדת הממון שהציקה לו כשפוטר, אבל בכל אופן נלמד מכאן שגם באמצע תאוה אם תעצור עדיין יש בזה כוח עצום של תיקון האדם.

ועוד חשוב מאוד לדעת, שבכל מצב שאתה נמצא אפילו בשאלת תחתיות של הטומאה, עדיין תדאג להציל את הרוחניות של בניך, ויתכן שברגע שתזכה את בניך זה ייתן לך כוח ורצון לתקן גם את עצמך מכל מקום בו אתה נמצא, אז אנא עשה נא לתינוקות של בית רבן שלא חטאו, ובשבילם אפילו ייסר את עצמך ותתעלה יחד איתם, ושמור על הקדושה בבית, ובעזרת ה' גם אתה תוכל לצאת מעמק הבכא ומשפל המדרגה לאור גדול, אמן ואמן.

והכלי יקר מתרץ על פי התנא דבי אליהו פרק ט' שעומרי לקח עיר שכבר הייתה בנויה כמשמעות הנביא והתרגום יונתן.

ובכל זאת זה נחשב כאילו בנה אותה והוסיף כרך חדש בישראל וכמאמר הגמרא, כי הוא בנה את העיר שומרון בכך שהפך אותה שתהיה עיר חשובה למלכות ישראל כמו שירושלים חשובה למלכות יהודה, ובגלל שנהגו חשיבות בשומרון, לכן שלחו ממנה החוצה את המצורעים כנהוג בירושלים.

ולמרות התשובות, עדיין קשה לי, מדוע גחזי שאין לו חלק לעולם הבא לא עבר לגור בעיר שאינה מוקפת חומה ששם מותר לו לגור?? ואכן ראינו שבסוף גחזי נסע לדמשק וחי שם, אז למה בהתחלה סבל וגר מחוץ לעיר???

והנה בהמשך הסיפור על גחזי ובניו המצורעים, מסופר שמצאו את מחנה ארם ריק מאנשים, וכתוב "ויבאו אל אהל אחד ויאכלו וישתו וישאו משם כסף וזהב ובגדים וילכו ויטמנו, וישבו אל אהל אחר וילכו ויטמנו: ויאמרו איש אל רעהו לא כן אנחנו עשים היום הזה יום בשרה הוא ואנחנו מחשים וחכינו עד אור הבקר ומצאנו "עוון" ועתה לנו ונבואה ונגידה בית המלך", והאלשיך הקדוש מדייק שזה פעם כמעט יחידה נביא שכתוב עוון עם 2 ווין (יש גם בד"ה א' כא' פסוק ח').

וביאר האלשיך הקדוש שזה בגלל שגחזי הביא את הצרעת עליו ועל בניו, בכך שהוא חמד מנעמן שר צבא מלך ארם כסף ובגדים, ולכן באמצע שחטפו לעצמם שלל עצרו, ואמרו: מספיק התעסקנו לטמון לעצמנו כסף וזהב ובגדים, עלינו לעצור מיד ולבשר זאת מיידית לעם, כי אם לא יהיה לנו עוון כפול, גם חמדת הכסף והבגדים של נעמן, וגם העוון אם נמשיך לחמוד ולהטמין עוד כסף בזמן שאנשים בעיר מתים מרעב.

ונלע"ז שיתכן שדווקא בזכות רצונם לתקן חטאם, ודווקא בגלל ההתאפקות שלהם באמצע תאוות הממון,

וייתכן עוד, שגחזי ובניו, שהתבודדו מרצונם מבני האדם והתייסרו מרצונם החופשי, וכאמור כל זה עשו בכדי לכפר ולתקן חטאם שהיה בעיקר "חמדת ממון", אם אכן הם היו מגיעים למחנה ארם ורק אוכלים ושותים, ומיד כשנרגע רעבונם היו רצים להודיע לעם באו לאכול ואל תמותו ותתייסרו ברעב, זה היה להם תיקון מושלם, שהרי כסף וזהב ואוצר לפנייהם, ולא לקחו כלום כי וויתרו על הכסף למרות חמדת הממון שהייתה קבועה בהם, וזה היה תשובת המשקל המושלם לחטאם.

אבל למרות שפעלו קשות והתייסרו זמן רב לתקן את חטאם ולשבת בדד מחוץ למחנה, בכל זאת בשעת מבחן הם קרסו!!! כי הם חטפו כסף ואוצרות למרות שכבר אכלו ושתו ונרגעו מרעבונם, ונכון קשה להתנתק מהרגלים

וטהר לבנו – מצורע

עוזיהו המלך נפטר בצרעתו, למה לא נתרפא???

ראוי לשמש כמלך בעם ישראל, שהרי על מלך יש ציווי "שם תשים עליך מלך" ודורשת הגמרא - שתהיה אימתו עליך, ואיך תהיה אימתו על אחרים כאשר הוא שפל ומושפל כתולעת וכאזוב.

לכן העדיף עוזיהו הצדיק לחיות בצרעתו עד סוף ימיו ולמות מתוך צרעת שכך כל יהודי בבואו לבית קברות יראה את הבית המודד ויזכור שכאן מתבודד בעונשו מלך שחטא בהתנשאות ובשימוש אסור בכהונה, ועצם נוכחותו שם חיזקה את עם ישראל במוסר השכל בחטא ועונשו, ובקבלת ייסורים מתוך רצון עצמי ובאהבה בכדי לתקן את החטא.

ואכן כך עוזיהו הצדיק נפטר מתוך צרעת ובידוד, אבל גם מתוך תשובה שלימה וזיכוי הרבים וחינוך לדורות שקיים עד טיפת נשמתו האחרונה זכותו יגן עלינו.

כאמור המלך עוזיהו הצדיק התנשא בכהונה לא לו, ולכן קיבל צרעת במצחו, והוא עבר לגור בבית מבודד בבית קברות, וכפי שכתבנו קודם הוא יכול היה לעבור לגור בעיר שאינה מוקפת חומה, ולמה בכל זאת התבודד ועוד בבית קברות??

ונראה שזה היה כי רצה לתקן את חטאו ולהתיישר על עונו שבכך תהיה לו כפרה ומחילת עוון.

ונשאלת השאלה, אם כן מדוע לא זכה עוזיהו הצדיק לתקן ולהתרפאות מחטאו ולחזור לביתו בריא ושלם?? הרי קיבל עליו ייסורים מרצון בכדי לתקן מדוע לא תוקן והתרפא??

ונראה שהיות ועוזיהו שהיה מצורע עליו היה החובה להשפיל את עצמו כתולעת וכאזוב, אם כן ממילא הוא אינו

ועץ ארז ושני תולעת ואזב

ומדהים הוא סיפורו של הרמב"ם בפירוש המשניות ד' ד' שמתאר את תחושת האושר ושמחת הלב הבאים מתוך ענווה, וכך כתב: ראיתי בספר מספרי המידות ששאלו את אחד מהחשובים והחסידיים: **איזה יום הכי שמח היה לך מכל ימי חייך??** ענה להם החסיד: היה זה ביום שנסעתי בספינה והיה מקומי במקום הכי שפל בספינה - בין חבילות הבגדים, ושם שכבתי.

ופתאום אחד מאנשי הספינה קם לעשות צרכיו, והוא כל כך זלזל בי, כי הייתי כל כך שפל בעיניו, עד שאפילו לא התבייש ממני ובעזות ובזלזול עשה את צרכיו עלי!!!

ואותו חסיד מוסיף תמהתי ונדהמתי מעוצמת העזות והחוצפה של אותו אדם!!! וחי השם לא כאבה נפשי למעשהו כלל!!! ולא נחלשתי מזה!!!

ואדרבא שמחתי שמחה גדולה כי ראיתי שהגעתי לגבול ההשפלה ובכל זאת לא הכאיב לי הביזיון שעשה לי "החסר ההוא" ולא נפגעתי ממנו, ומסיים הרמב"ם "אין ספק שזאת תכלית שפלות הרוח" עד שיתרחק מן הגאווה:

ומדקדוק לשונו של אותו חשוב חסיד ועניו, ייתכן שיש ללמוד איך הצליח להתגבר עד כדי כך, כי דבר ראשון התגובה שלו הייתה שהוא הזדעזע ונדהם מהחוצפה של אותו חוצפן ועז פנים, וזה בעצם התגובה החזקה ביותר!!! ולמה???

התשובה לכך היא על פי סיפור ששמעתי על האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל שבשואה האיומה ניגש אליו נאצי בחיך נאצי מתנשא, ושאל אותו בשטניות: איפה "העם הנבחר"???

ענה לו הרבי הצדיק בנחישות של קדושת ישראל שרק התגברה בו בעת השואה, וענה לו: **שעדיף להיות נרדף מאשר רודף!!!!** והנאצי נדהם מהתשובה, ולא הרג אותו!!!

כי בתשובה המחיש לו הרב הצדיק, שגם בהסתר פנים עדיין אנחנו עם נבחר שהוא בצד של הטובים ולא של הרשעים וחיות האדם שבשפל המוסר כמו הנאצים!!!

וגם כאן החסיד מיד הרגיע את עצמו שיותר דוחה זה "האדם החסר ההוא" שהוא מושפל בהתנהגות שלו בלי דמיון ובלי השוואה להשפלתו האישית של החסיד!!!!

כתב רש"י: "עץ ארז" - לפי שהנגעים באין על גסות הרוח: "ושני תולעת ואזוב" - מה תקנתו ויתרפא ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב, ובפשטות כוונת רש"י היא שאם אדם זה היה כארז ולכן לקה בצרעת עליו להשפיל עצמו כתולעת ואזוב.

והמפרשים עדיין תמהים, מדוע על המצורע להביא עץ ארז, הרי אם נרפא מצרעתו סימן שכבר חזר בתשובה וכבר השפיל את עצמו, ואם כן היה עליו להביא רק שני תולעת ואזוב???

וראיתי תירוץ נפלא מהחידושי הרי"ם מגור שכתב שעל המצורע לדעת שנכון שעליו לנהוג בענווה ובהכנעה בכל זאת הוא חייב לזכור שיש זמנים שעליו לנקוט בגאווה כארז.

ודוגמא לכוונתו היא, שאם חבריו ינסו להפילו בדרך חטאים, אז עליו להלביש כוח וגבורה וגאווה שהוא עדיף מכולם ומבין יותר מכולם וילחם בעוז ובגבורה נגד דעתם הרעה ונגד דרכם הכוזבת והמסוכנת כמו שכתוב "ויגבה לבו בדרכי ה'".

ובדומה לתירוץ אפרש לפרש, שאדם שהיה מדבר לשון הרע ומפטפט בלשונו, זה אדם שהיה מעורה בחברה והרגיש סיפוק מכך שמקשיבים לו והוא בעל דבר ובעל דעה, ולכן גם אם נענש והצטרע והושפל בכל זאת האדם עצמו שואף לחזור למעמד החברותי שהיה לו קודם, וקשה לו להיות מוכנע כל החיים, וזה כמו אדם שהיה רגיל לאכול פיצה אם הרופא יאסור עליו לאכול פיצה אחרי שעבר התקף לב, הוא אכן יפסיק לאכול אבל זה מאוד קשה לו.

וכאן התורה נותנת לו בכל זאת אפשרות להרגיש טוב למרות שהוא מוכנע ושפל כתולעת, והתורה אומרת לו אתה באמת רוצה להיות כארז אמתי גבוה וישר, תהיה כתולעת ואזוב שתחיה בענווה ושמירת הלשון, וזה יגרום לך להיות באמת למעלה ובאמת אדם ישר ומעורר כטוב והגון.

כי התחושה הפנימית שאני אדם ישר ומתעלה בגובה ביראת שמים ובמעלות התורה, ולא בהתנשאות על אנשים זה יגרום לך סיפוק אמתי, וזה יביא אותך לשמחה אמיתית שאתה בדרך הנכונה והרצויה, ולא תחיה בצער ובריסוק פנימי, אלא אדרבא זה יהיה גדולתך ועוצמתך.

וטהר לבנו – מצורע

ממש נפשי כעפר לכל תהיה, וכך עברו חודשיים של ענווה על העילוי המושלם!!!

ולאחר חודשיים שוב חזר אליו השדכן והמציע לו הצעת שידוך, בדיוק את אותו בחורה שהציע לו לפני חודשיים!!! והשדכן לא ידע מה מצפה לו, אותו עילוי התחיל לצעוק עליו בכעס גדול וטען לו איך אין לך בוש להציע לי את אותה הצעה שהצעת לי בעבר??!! הרי עכשיו אני הרבה יותר איכותי וטוב, כי הוספתי לכלל מעלותי גם את מעלת הענווה!!!!

אותו שדכן היה בהלם ואיחל לבחור העילוי שיתחתן עם הענווה שלו!!!! וכשיחזור לשפיות שידבר אתו, כי עם ענווה כזו אין לו תקווה ועתיד טוב רח"ל!!!

ומה ההבדל בין העילוי לאותו חסיד חשוב שסיפר עליו הרמב"ם ששמח בענווה שלו שמחה הכי גדולה בחייו, מה ההבדל בין ההתלהבות מענווה של החסיד לעילוי??!!

התשובה פשוטה, שהחסיד רק התחזק מזה עוד יותר לעבודת ה' בהתלהבות ובהתמסרות לבורא עולם, ואילו העילוי רק יצא לו מזה שחצנות נוספת עטופה בענווה מדומה.

ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם: - "כסף" בקירות!!

ועדיין יש לשאול, למה זה להם?? אדרבא במשך 40 שנה אם לא רצו לברוח עם כסף, לפחות שייחנו ויבזבוז את כסף, כי ממילא לא יהיה להם מה לעשות עם הכסף כשימותו וסתם ילך לאיבוד בקירות!! ואולי גם היהודים שנואי נפשם יגלו את האוצרות במשך הזמן!!!!

ונראה לתרץ, שאכן מדובר בגויים שברחו מביתם לפני בא עם ישראל לכבוש את ארץ ישראל, והם השאירו את האוצרות בקירות ביתם ולא לקחו אותם עמם כי הם חיו באמונה ובביטחון שהם הגויים עוד יחזרו לארץ ישראל, ועוד ישובו חזרה לביתם ולאוצרותיהם.

כי גם הגויים ידעו שהכוח של עם ישראל זה כי הקב"ה נלחם עבורם, ואם עם ישראל לא יקיים את התורה והמצוות אז הקב"ה יגרשם מארץ ישראל.

ולכן הגויים לא האמינו שעם ישראל שהיו עם מושפל, עם של עבדים, ועובדי עבודה זרה השקועים במט' שערי טומאה, יצליחו להתגבר ולהתעלות על עצמם ולהידבק בבורא עולם ולהישאר בדביקות בבורא עולם לאורך זמן.

ולכן האוצרות שטמנו בקירות ביתם זה סימל בחוש את התקווה והאמונה שלהם החזקה לרעת עם ישראל לכישלון עם ישראל בקדושה, ולכן בתים אלו ספוגים בטומאה וברוע ובקטרוג על עם ישראל, כי היו חייבים אמונה חזקה בבורא עולם שתתגבר על האמונה והקטרוג של הגויים שעם ישראל יתקלקלו ח"ו.

ואכן זה הגיע בשלבים, קודם כל שברו חלק מקיר הבית, שאולי אז היהודי יתגבר באמונה ויתחזק כנגד כוח האמונה השלילי של הגוי שמצפה מאוד לקלקולו של היהודי.

וגם הוציאו את כל כליו החוצה שיבין עד כמה עוצמת הטומאה הטמונה בבית זה, ועד כמה הקטרוג בבית זה עצום, ואם בכל זאת נחרב הבית, למרות שהיהודי הפסיד את הבית לפחות הוא קיבל את האוצרות, והאוצרות עצמם לא טמאים, כי התקווה והאמונה והקטרוג של הגוי

ומיד החסיד כשקלט עד כמה אפשר להגיע לשפלות האדם ברוע לב ובשחצנות, הוא התחיל לאהוב כפי שלא אהב מימיו את שפלות הגאווה ורוממות הענווה שעד כמה שנפשי כעפר לכל תהיה כך הוא אצילי יותר וטוב יותר, לכן אותו חסיד באותו יום שמח כפי שלא שמח מימיו, כי הוא הרגיש התעלות עצומה באישיות הטובה שלו, מתוך ההבדל העצום הקיים בינו לשפלות האדם החסר ההוא.

רק שלא נהיה כאותו בחור עילוי שהיה באמת מושלם בכל המעלות ואכן כשהגיע לגיל השידוכים הוא קיבל הצעות טובות ומצוינות, אבל הוא פסל את כל ההצעות כי הוא טען שהם לא מגיעות לרמה הגבוהה שלו, וכך הוא דחה את כל הצעות השדכנים.

יום אחד ניגש שדכן והציע הצעה מצוינת לעילוי, אבל גם אותה העילוי פסל כי היא לא ברמה שלו, וכמה שהשדכן ניסה להסביר ולשכנע זה עזר, עד שהשדכן כעס והפטיר לבחור דע לך שעליך לעבוד דחוף על מידת הענווה כי רק כך תקבל שידוך טוב.

הבחור התלהב והתחיל לעבוד על מידת הענווה, וכמו כל סוגיה הוא ממש התנהג בענווה בכל צורותיה ובכל אופניה

כתב רש"י ונתתי נגע צרעת - (ויקרא רבה) בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, וע"י הנגע נותץ הבית ומוצאן:

יש לתמוה אם אכן המטרה רק שהיהודי ימצא את האוצרות הטמונות בקירות, מדוע דרשה התורה להוציא כל אשר בבית שלא יטמאו?? הרי מספיק שיחריבו את הבית למה שיהיה כאן דיני טומאה??

ואולי כי בלי דיני טומאה לכלים שבבית אנשים לא יחריבו את ביתם, אבל בשביל זה מספיק שרק בני אדם שנכנסו לבית יטמאו, וכך זה יאלץ אותם להחריב את הבית??

וגם מספיק היה שרק המקום בו מוטמן האוצרות רק הוא יחרב וכך ימצאו את האוצרות למה היה צורך להחריב את כל הבית??

ובכלל יש לתמוה, וכי למה כל ה 40 שנה שעם ישראל היו במדבר גויי הארץ הטמינו את האוצרות בקירות בתיהם, לשם מה עשו כן??

הרי אם שמעו את יציאת מצרים ואת קריעת ים סוף ונמס ליבם מפני עם ישראל כי הבינו שבורא עולם מסייע לעם ישראל לנצח את כל הגויים, אם כן במקום להטמין את האוצרות בקירות בתיהם היה עליהם לעבור דירה לארץ אחרת.

וכי מה הם חשבו שהם יצליחו לחזור לארץ ישראל אחרי שעם ישראל יכנס לארץ ישראל ויחיה בארץ ישראל ויגור בבתיהם?? ובפרט שרוב הסיכויים שאם הם נלחמו נגד היהודים אז היה ברור להם שהם ימותו במלחמה על ארץ ישראל?? מפני ה' שעמד לטובת עם ישראל בבירור.

וכי תאמרו שהם ידעו שהם ימותו במלחמה נגד עם ישראל ודווקא לכן הם הטמינו את האוצרות בקירות בכדי שהם ישראל גם לא ייהנו מהאוצרות.

וטהר לבנו – מצורע

ליהנות מהאוצרות שהיה מגלה את האוצרות בלי צרעת אלא הוא היה מוצא את האוצרות כששבר קיר לצורכו.

וזה היה השלימות הרצויה, שהיהודי נהנה גם מבית וגם מאוצרות, וגם שאמונת היהודי גוברת על אמונת הגוי ומנצחת אותו, וזה מעלה עצומה ביותר, להתמודד נגד כוח נגדי חזק של הרע ולנצח אותו יום ויום ובקביעות.

כי ביום שיש חולשה הקירות מראות שישנה היחלשות והקירות מקבלים צבע של צרעת, ולכן זה מעלה של קדושה עצומה שאין כדוגמתה כשהיהודי מחזיק בקביעות בקדושה, ויש לו התראה על כל נפילה שלא תבוא חלילה.

ללמדנו, עד כמה סכנה יש לחיות ולהסתובב במקום של טומאה, כי הבית והמקום ספוג בטומאה רח"ל וזה מושך את האדם לעבירות רח"ל, ולהיפך גם מצאנו כן על מקום קדושה שיעקב אבינו חזר לארץ ישראל בדרכו לחרון כי טען היתכן שעברתי במקום בו התפללו אבותיי ואני לא אתפלל בו!! הניח ראשו במקום העקידה ובמקום קדוש זה קיבל את התגלות ה' אליו בחלום הלילה, והוסיף לי החברותא הרב נתנזון שליט"א כפי שאמר הבעש"ט במשנה באבות "ששנים שישבו ואין עמהם דברי תורה הרי זה מקום לצים" שמדוע השנים לא יכולים ללמוד תורה כי בעבר ישבו שם לצים וטמאו את המקום.

לכן את הבית שלך אל תטמא חלילה, ואם עשית בו עבירות אפילו בחדרי חדרים זה משפיע טומאה על הקירות, וממילא כל אשר בבית יטמא אפילו כלי החרס, וכל שכן בני הבית והילדים ינשמו טומאה בלי שיראו כל דבר האסור, ולא פלא שהם קרים כקרח לדברים שבקדושה.

ואם אכן טימאת את ביתך עליך להתאמץ מאוד לטהר את הבית בקדושה יתירה שיהווה משקל נגד לכוח הטומאה וינצח אותו, וכך זכותך תהיה גדולה ועצומה, כי אם יש כל הזמן מלחמה בין הטוב והרע והטוב מנצח זה מעלה עצומה, כי בורא עולם משלם לפי המאמץ, והאהבה גדולה נבנית ונמדדת במאמץ ובהשקעה, אז קדימה בידך להתעלות עוד יותר מכך רק חזק ואמץ.

כנגע נראה לי בבית

ולכן גם אם כבר נראה הנגע, התורה דורשת מהיהודי לא להתייאש!! ולא להחליט הנה נכשלתי בהגנה על הבית, והטומאה של הגוי ניצחה, אלא דורשת התורה גם במצב שחור משחור אסור לך להתייאש וחייב אתה עדיין לנסות לתקן.

והדברים מבהילים, שלא מדובר כאן בימים אלא ברגעים קצרים, שזה בין אמירת הבעלים לבין בדיקת הכהן וקביעת הכהן, **ובכל זאת גם בזמן קצר אפשר לשנות** מצב ולנצח את הטומאה וחייבים לשנות, ואפילו כשנראה שהטומאה ניצחה ח"ו, עדיין אפשר לשנות!! כמו שאומרים "כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן".

וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע

מציאות חדשה, אבל בנגעים הכהן קובע ויוצר מציאות של טומאה או טהרה??

והתשובה הנראית לי על שאלתם, שעל צרות של אחרים ובפניהם לא נתהדר בברכה שאנחנו קדושים "בקדושתו של אהרן" כלועג לרש, שאני הכהן קדוש ומברך, ואתה הטמא עוד תענה על זה אמן בקול ובכוונה.

ולמרות שעל אנשים משונים בגופם מברכים "ברוך משנה הבריות" יתכן שלא עושים זאת כשאותו משונה ישמע את הברכה ויפגע מכך, כי לפעמים אם ישמע הוא יפגע ומסוגל כבעסו לבעוט בך כביכול ולהפוך גם אותך למשונה!!!

וכוח זה של "קדושתו של אהרן" תקף גם בברכת כוהנים, שכל כהן אפילו עם הארץ יש בו את הכוח לברך ולעשות חלות וליצור ולקבוע ברכה, כמו הכוח שיש לו לקבוע וליצור מציאות בנגעים.

לכן ראו נא מה כוחה של ברכת כוהנים והצטופפו ליד הכוהנים ותקשיבו ותכוונו בברכת כוהנים, כי הם יוצרים מציאות של ברכה על ידי שהם קודשו בקדושתו של אהרן מבטן ומלידה, גם בלי עבודה עצמית.

הייתה בבית, וכאשר הבית חרב ואין לו לאן לחזור אבדה תקוותו.

ובכל זאת גם אחרי שתקוות הגוי נגוזה בכל זאת הקטרוג והטומאה שנוצרה מתקוותו של הגוי שהיהודי יתקלקל, היא כל כך הרסנית, שאפילו האבנים של הבית החרב עדיין טמאים וחייבים שישליכו אותם מחוץ לעיר במקום טמא, כי זה טומאה נצחית.

ואכן, אם היה היהודי צדיק הוא יכל להתגבר על הטומאה בהתחזקות באמונה ובדבקות, וגם להישאר בבית הגוי וגם

ללמדנו, עד כמה סכנה יש לחיות ולהסתובב במקום של טומאה, כי הבית והמקום ספוג בטומאה רח"ל וזה מושך את האדם לעבירות רח"ל, ולהיפך גם מצאנו כן על מקום קדושה שיעקב אבינו חזר לארץ ישראל בדרכו לחרון כי טען היתכן שעברתי במקום בו התפללו אבותיי ואני לא אתפלל בו!! הניח ראשו במקום העקידה ובמקום קדוש זה קיבל את התגלות ה' אליו בחלום הלילה, והוסיף לי החברותא הרב נתנזון שליט"א כפי שאמר הבעש"ט במשנה באבות "ששנים שישבו ואין עמהם דברי תורה הרי זה מקום לצים" שמדוע השנים לא יכולים ללמוד תורה כי בעבר ישבו שם לצים וטמאו את המקום.

לכן את הבית שלך אל תטמא חלילה, ואם עשית בו עבירות אפילו בחדרי חדרים זה משפיע טומאה על הקירות, וממילא כל אשר בבית יטמא אפילו כלי החרס, וכל שכן בני הבית והילדים ינשמו טומאה בלי שיראו כל דבר האסור, ולא פלא שהם קרים כקרח לדברים שבקדושה.

ואם אכן טימאת את ביתך עליך להתאמץ מאוד לטהר את הבית בקדושה יתירה שיהווה משקל נגד לכוח הטומאה וינצח אותו, וכך זכותך תהיה גדולה ועצומה, כי אם יש כל הזמן מלחמה בין הטוב והרע והטוב מנצח זה מעלה עצומה, כי בורא עולם משלם לפי המאמץ, והאהבה גדולה נבנית ונמדדת במאמץ ובהשקעה, אז קדימה בידך להתעלות עוד יותר מכך רק חזק ואמץ.

כתב רש"י: אפילו שבעל הבית הוא תלמיד חכם ויודע שזה נגע בוודאות בכל זאת לא יחליט ויאמר "נגע נראה לי", אלא "כנגע נראה לי" ע"פ נגעים יב' ה'.

ומקשים המפרשים, והרי רק דיבור הכהן זה הקובע האם זה נגע טמא, ולמה בכלל אכפת לנו מדברי בעל הבית שאינם לא מעלים ולא מורידים???

ועל פי האמור קודם הדברים מובנים, שהתורה דורשת מבעל הבית להתחזק ולהתגבר על הטומאה שבבית, וכאמור יש בכוח הקדושה להתגבר על רצונו של הגוי שיהודים יחטאו והוא הגוי יחזור לביתו.

בנגעים הדין שכל כהן רואה אפילו אם הוא עם הארץ, רק צריך שחכם יסביר לו וילמד אותו מה להגיד, אבל רק פיו של הכהן יוצר את החלות ואת המציאות של הטהרה או הטומאה, ולכן לפני שהכהן בא לראות נגע בבית צריך לפנות את כל החפצים מהבית.

כי הכל על פיו וכל עוד שהכהן לא אמר טמא אז עדיין אפשר להוציא, ואין כאן טומאה למפרע לכל חפצי הבית למרות שמהרגע שנוצר הנגע הוא לא השתנה עד שבא הכהן, ולמדים אנו מזה שיש לכל כהן קדושה וכוח ועוצמה מטבעו.

וראיתי במפרשים שמקשים, למה לא כתוב בהלכה שכהן הרואה נגעים חייב לברך "אשר קדשו בקדושתו של אהרן וציוונו לראות נגעים".

ולמרות שדיין הפוסק דין תורה לא מברך כשפוסק הלכה, כי בפסק דין הדיין רק מברר את הדין וההלכה ולא יוצר

וטהר לבנו – מצורע

כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוזתה ונתתי נגע צרעת

בפשטות אפשר לגלות בלי צרעת, וגם יש גלאי מתכות שיגלו בקלות כספת טמונה בתוך הקיר?!

ואכן בפשטות הקב"ה ציווה למשה ולאהרן **לאמר**, למסור את פרשת נגעי בתים לעם ישראל, אבל מכל מקום גם הניח הקב"ה מקום לפירושו העצום של החתם סופר זצ"ל, כי רבים מהמפרשים כתבו שסיבת נגעי הבתים אינו בכדי להתעשר מכספי הגויים, אלא לטהר את הבית מהטומאה של הגויים שטמנו בבתיהם, **ויתכן שהטומאה מרוכזת בעיקר במקום בו הגוי מטמין את כספו ואוצרותיו כי שם עיקר אחיזתו ועיקר בעולמו, כי כספו ואוצרו זה יציבותו בעולמו.**

ואת מקום אחיזת הטומאה עלינו לשבור ולנתץ ולבנות מחדש גם בזמן ביאת המשיח, בכדי שנגור במקום קדוש ולא בבית שיש בו טומאה חלילה, ובימות המשיח זאת בשורה טובה שנוכה לטהר את הבית ואת אוצרו של הגוי ולהפוך אותם לבית של קדושה ולאוצר של קדושה ולא מתוך תאוות ממון חלילה אלא מתוך מטרת לקדש ולבטל את הטומאה.

ואכן הסבר זה מוכח גם על פי הפירוש הרגיל שמדובר בזמן כניסת עם ישראל לארץ ישראל יחד עם יהושע בן נון, וכפי שיתבאר לקמן.

ללמדנו שחובה עלינו לקדש את בתינו תמיד אפילו בזמן ביאת המשיח, וכל שכן בזמננו שהיצר הרע משתולל בוודאי חובה עלינו לעקור את הטומאה מהבית, ועלינו לשמוח כבשורה טובה בכך שנוכה לטהר את בתינו שלא יהיה בו פתחים ושורשים לעבירות חלילה, ומתן שכרה בצידה שהקב"ה יתן לנו אוצרות של כסף ושפע בגשמיות בשכר טהרת הבית, אבל גם אם לא נזכה לשפע בגשמיות בזכות זה כי להקב"ה יש חשבונות של כפרת עוונות וגם פעמים יש ניסיונות של תשובה מתוך התמסרות להקב"ה בלי תמורה מיידיית, אבל בלי ספק שההנאה המיידיית היא שהבית שלי נקי והלב שלי טהור ויתקיים בנו "וטהר לבנו לעובדך באמת" למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה אמן ואמן.

ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית

אגב כשכתבתי על אדם שמכיר בעצמו ובמשפחתו שמקפידים לא לדבר לשון הרע, נזכרתי בסיפור יפה שסיפר לי ידידי הרב מרגלית שליט"א שיהודי אחד מכר ספרי חפץ חיים – שמירת הלשון, והגיע לביתו של יהודי מכובד שכל כניסת ביתו הייתה מלאה במדבקות וסטיקרים על חובת שמירת הלשון וחומרת עוון לשון הרע, והמוכר התלהב למראה עיניו כי היה בטוח שבבית כזה בוודאי יקנו ממנו הרבה ספרים של שמירת הלשון.

אבל להפתעתו בעל הבית אומר לו שברוך השם בבית שלנו אין צורך בספרי שמירת הלשון – כי בבית שלנו מאוד זהירים מלשון הרע ואפילו לא נכשלים באבק לשון הרע, ולכן ברוך השם אין לנו צורך בספרים הללו.

אבל ממשיך בעל הבית כממתיק סוד, ואומר בחיך למוכר הספרים תעלה בבקשה למשפחת לוי שבקומה השלישית שם הם חייבים דחוף דחוף את הספרים הללו כי המצב שם נורא ואיום וממש אסור לפרט כשהוא מסמן באצבעו על הסקיסטר המזהיר מפני לשון הרע!!!

ושיהיה ברור לא לאדם כזה התכוונתי חלילה וחס, כי הוא אדם נורא ואיום!! ובושה וחרפה לאדם נגוע ועיוור שכזה! אלא ליהודי ירא שמים וירא חטא אמיתי שתוכו כברו, שבכל זאת עליו להגיע לכהן ולהישמע לכהן.

וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית

יטמא, וממשיך רש"י ומפרש: **על מה חסה התורה?** אם על כלי שטף יטבילם ויטהרו, ואם על אוכלים ומשקים

כתב החתם סופר בדרך שכשיגיעו משה ואהרן בעצמם לארץ ישראל וזה יהיה בזמן שגם הלוויים ומשה ואהרן בתוכם יקבלו חלק ונחלה – אחוזה בארץ ישראל, ואז כבר לא יהיה צרעת כעונש כי לא יהיה חטאים יותר בעולם, אלא יהיה צרעת בבתיים לגלות את מטמוניות הגויים, מה שהטמינו בבתיים כסף וזהב.

וקצת נפלאתי על רעיון דבריו הקדושים שמהם אני חי כל שבוע וכל פרשה וחג בצימאון אדיר ובהנאה מושלמת, שהרי בזמן הגאולה העתידית כאשר משה ואהרן יחיו וכי יהיה צורך לעם ישראל במטמוניות של כסף וזהב? הרי מלאה הארץ דעה את ה', וכל תאוות האדם יהיה רק לשמוע ולדעת את דברי ה', - **לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'??**

ואומנם לדעת הרמב"ם שבימי המשיח "עולם כמנהגו נוהג" אולי עדיין יהיה ערך למטמוניות של כסף וזהב וצ"ע??

ועוד קשה הרי בזמננו דורו של משיח למרות שגרים גויים בחלק מארץ ישראל מכל מקום רוב מחבוא הכספים זה או מתחת לבלטות או בחשבונות בנק חסויים בעולם ולא בקירות הבתים?? **ואולי יש כספות בקירות** אבל זה

ללמדנו שחובה עלינו לקדש את בתינו תמיד אפילו בזמן ביאת המשיח, וכל שכן בזמננו שהיצר הרע משתולל בוודאי חובה עלינו לעקור את הטומאה מהבית, ועלינו לשמוח כבשורה טובה בכך שנוכה לטהר את בתינו שלא יהיה בו פתחים ושורשים לעבירות חלילה, ומתן שכרה בצידה שהקב"ה יתן לנו אוצרות של כסף ושפע בגשמיות בשכר טהרת הבית, אבל גם אם לא נזכה לשפע בגשמיות בזכות זה כי להקב"ה יש חשבונות של כפרת עוונות וגם פעמים יש ניסיונות של תשובה מתוך התמסרות להקב"ה בלי תמורה מיידיית, אבל בלי ספק שההנאה המיידיית היא שהבית שלי נקי והלב שלי טהור ויתקיים בנו "וטהר לבנו לעובדך באמת" למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה אמן ואמן.

כתב רש"י בשם המדרש "בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיים כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר וע"י הנגע נותץ הבית ומוצאן".

וצריך עיון למה אם אדם שיודע בעצמו שאין לו ולאנשי ביתו חטא של לשון הרע וגם הם אינם קמצנים, ואם כן כנראה יש מטמוניות של זהב וכסף בביתו מדוע לא יבדוק לבדו, למה עליו החובה להודיע בעצמו לכהן ולא על ידי שליח, עד כדי כך שיש מחלוקת בין המדרשים האם גם זקן וחולה חייבים להגיע בעצמם (מדרש לקח טוב והתו"כ חולק), ומדוע עליו להמתין לכהן?? ומדוע עליו להוציא כל כלי ביתו החוצה לעיני כל??

ולפי הנכתב קודם יש לתרץ שלא רק מציאת מטמוניות וכסף וזהב יש כאן אלא גם הוצאת הטומאה של הגוי מהבית, ולכן חייבים כהן שיש לו את הכוח להוציא את הטומאה כפי שהקב"ה נתן לכהנים כוח הברכה לברך את עם ישראל.

ואולי בשביל לקיים עוד מצווה על הדרך? או שיבין שהשפע זה בזכות ברכת כהנים?? כי לא די למצוא כסף צריכים ברכה שהכסף ישתמר כפי הפירוש ברש"י על המילה "וישמרד", שהכסף ישתמר ולא יאבד.

כתב רש"י בשם התורה כהנים, שאם לא יפנה ויבא הכהן ויראה הנגע ויזקיק להסגיר את הבית כל מה שבתוכו

וטהר לבנו – מצורע

בלי תקווה לחזור ולתקן את עצמם, והתורה מבקשת מאתנו להשקיע באותם יהודים שלא ילכו לאיבוד חלילה ככתוב לבל ידח ממנו נדח.

לצערנו היום בזמננו יותר מתמיד היות ובקלות אפשר ליפול לגמרי ביראת שמים בלי לשנות אפילו את הלבוש היהודי, כי אפשר להכניס טומאה איומה בכיס על ידי טלפונים לא כשרים, עלינו לדאוג לקרב לא רק את הרחוקים שיבואו ויתקרבו לה', אלא חובה עלינו בדחיפות **לקרב קרובים**, שלבל ידח ממנו נידח, שעלינו להשקיע **כישרונות ובעלי לב רחב ומרץ רב ומבינים איך לעזור** ולתמוך שצעירי הצאן תינוקות של בית רבן לא יטעמו טעם חטא, וחובה גדולה עלינו לעזור במסירות נפש ובסבלנות עצומה גם לאלו שכן טעמו טעם חטא רח"ל לעזור להם להתעלות חזרה לבל ניגע לריק ולא נלד לבהלה ח"ו, ויהי רצון שיצליחו!! וסומך ה' לכל הנופלים אמן ואמן.

ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית

לו אותם ועכשיו הוא יתבזה, וביזוי זה יכפר עליו על צרות עינו.

לפי זה נראה להוסיף טעם נוסף לדברי רש"י הקודמים שהתורה לא חסה על כליו שיכול להטבילם אלא על כלי החרס שאין להם תקנה בטומאתן, והקשנו קודם וכי התורה לא חסה על זמנו וטרחתו של היהודי שצריך להטביל את כליו??

אך לפי הדברים הללו יש לתרץ שהתורה מדברת לאותו קמפן וצר עין, שקל לו לטרוח בגופו ולהפסיד זמנו העיקר לא להפסיד כלי חרס שלא תהיה לו תקנה אם יטמאו, ועל נזק כזה הקמפן לא יכול לוותר.

ויתכן עוד שלאחר שהאדם התבזה וכאמור, וגם חזר בתשובה באמת הרי שנתכפר לו, ואז הוא זכאי לברכת ה' למצוא אוצרות הטמונים בקירות.

כל אשר בבית

אלא צריך לומר כטעמו של הצרור המור שמטרת הוצאת הכלים כולם זה בכדי שיתבייש ויהיה לו כפרה ותיקון על צרות עינו וכנתבאר, ורק לצורך שכנוע הקמפן שלא יתעצל אלא שאכן יוציא את הכל ממש, לכן אומרים לו שיש כלים שאין להם תקנה כלל בטומאתן לכן כדאי לו להוציא הכל בכדי שלא יבוא לכלל נזק מוחלט.

זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק ולצרעת הבגד ולבית

מרב ולא בלימוד עצמי?? מדוע שונה הדבר מכל התורה כולה שאין נדרש כל זאת כדברי התורה כהנים??

ואולי מלמדת אותנו התורה כלל חשוב מאוד, שבכדי לראות מומי אחרים ולטמאות אחרים חובה עלינו ללמוד היטב את הסוגיה בכל היקפה הרחב ביותר, וגם לקבל את כל הכלים לראות מומי אחרים וטומאת אחרים לא בעצמנו אלא מתוך לימוד מפורש שלמדנו רבותינו.

שאלה - למה אשה לא מברכת על ספירת 7 נקיים?? וכתב הספורנו כי יש חשש ברכה לבטלה אם יתקלקל, וא"כ צ"ע מדוע בספירת העומר לשיטת שכל הספירה זה אחד, ולא כל יום מצווה בפני עצמו למה אין לדעתו חשש ברכה לבטלה?? ואולי דבר שבשליטתו לא חוששים, והלוא שכחה זה בשליטתו.

והובא אל הכהן: כתב המלבים שהכוונה "מיד" - שלא יתעכב אחרי שהתרפא, ולכאורה מה החידוש?? וכי אדם יעדיף להישאר מחוץ למחנה?? ואולי החשש שירצה להעניש עצמו יותר בכדי לכפר, והקב"ה לא מסכים שימשיך לסבול כי כבר התכפר, ובמדרש החפץ כתב שלא יתעכב שלא יחלה שוב, שהתרשלות מלחזור לחיות בין אנשים ולתקן עברו גורמת לו להיות כעבד שפוחד לחזור לבית בגלל שמתבייש ממשפחתו ואין לו כוח ורצון לפתוח דף חדש ולכן נרצע ועובד לעולם רח"ל.

שיטמאו, מה הבעיה - יאכלם בימי טומאתו, הא לא חסה התורה אלא על כלי חרס שאין להם טהרה במקוה:

ובעצם כתוב כאן שהתורה חסה רק על כלי החרס כי אין להם תקנה לטהרם, ולכאורה קשה מאוד למה לא חסה על זמנו של האדם ששווה כסף, שהרי עליו להטביל את הכלים מהטומאה וזה טרחו וזמנו??

ואולי התורה שמחה שאדם ילך להטביל כלים, כי זה מצוה וגם מעורר לטהרה, ולכן התורה לא חסה על טרחתו וזמן הטבלת הכלים במקווה.

ועוד נראה לתרץ שיש מצוה מיוחדת לדאוג לדברים שאין להם תקנה ותיקון שלא יתקלקלו, וכל שכן על בני אדם יש לנו מצווה גדולה לדאוג לאותם יהודים הנמצאים בנפילה עצומה שאם לא יעזרו להצילם הם ידרדרו לעמק הבכא

יש להקשות מדוע התורה הקפידה שיוציא את כל מה שיש לו בבית החוצה?? הרי מגיע לו עונש על לשון הרע או על צרות עין אז אדרבא שיטמא רכושו ויפסיד, מדוע חסה התורה על רכושו??

ובפשטות אפשר לתרץ שהקב"ה לא מעניש אדם אפילו טיפה יותר ממה שמגיע לו, וכאן מודגש עניין זה בחדות, ובפרט על הצד שהנגע בבית בא לדבר טוב שהיהודי ימצא אוצרות של הגוי שהטמינם בקירות הבית.

אבל מכל מקום יש כאן הסבר נוסף, כפי שראיתי בספר **צרו המור** שכתב שבכוונה אמרה התורה שיוציא את כל אשר לו בבית בכדי שיתבזה על צרות עינו, שכל שכניו יראו את חפציו ויוכח להם ששיקר להם כשאמר להם בעבר כשביקשו ממנו להשאיל להם מכליו וטען בצרות עינו שאין

קצת קשה לפי דברי התורה כהנים שעיקר רצון התורה להוציא את כל כלי הבית היה בכדי לא לגרום נזק לכלי חרס שאין להם תקנה.

אם כן מדוע צריך להוציא את כל הכלים, אולי די שיצווה הכהן להוציא רק את כלי החרס בלבד, כי לשאר יש תקנה גם אם הם יטמאו??

בדין ראיית צרעת נכתב בתורת כהנים שאין רואה בנגעים אלא א"כ הוראו רבו, ודין זה אינו אלא בצרעת, ובמדרש הגדול כתוב שהקיש הכתוב כל סוגי הצרעת לומר שכל כהן שאינו בקיא בכלן לא יורה.

וצריך להבין מדוע יש הקפדה כה עצומה בראיית הנגעים לדעת את כל כל דיני נגעים מכל הסוגים, וגם ללמוד זאת

וטהר לבנו – מצורע

**צרעת כעונש לבן הנולד (ועי' פרשת תזריע עוד בעניין צרעת במקום מילה לבן הנולד)

אומנם ראיתי במפרש על המדרש תנחומא שהקשה הרי אין הבנים מתייסרים בעוון ההורים, ומדוע כאן הם מתייסרים בעוון ההורים – שגם הם יהיו בהסגר וכו' למרות גילם הפעוט והרך, ותירץ שכביכול טבע הרע של ההורים נטוע בבן והקב"ה לא מתערב ולא משנה דרך הטבע – לשנות את טבע הבן לטובה, ולכן מגיע לבן עונש על שם העתיד, או שכוונתו שהקב"ה מסלק השגחתו ממשפחה זו או לפחות מילד זה וממילא פוגעים בו פגעי הטבע, ועל כן נחלה הוא בצרעת.

אומנם נראה שיתכן בכל זאת שכאן הבן בלבד לוקה בצרעת בגלל מידה כנגד מידה, כי כאן מדובר באדם שמצד אחד אכפת לו מעבירות, שלכן כשהוא בא על אשתו נדה הוא לא אומר מזיד הייתי, אלא משקר הוא ששוגג היה, ומצד שני אדם זה מכעיס את הקב"ה כי אדם שחוטא ואינו מכיר בחטאו או שמציג עצמו כצדיק ואולי בסוף הוא גם יאמין בשקרו, אדם כזה לא בקלות יחזור בתשובה, אלא ימשיך לחטוא בתירוצי סרק ושקרים ויהיה צבוע שכלפי חוץ יטען כשר אני.

ולכן יתכן שהקב"ה הרוצה בתשובה רשעים, ובפרט מאדם שעדיין יש בו אכפתיות וקצת יראת שמים, הקב"ה מענישו דווקא על ידי שבנו הקטן לוקה ולא הוא עצמו, וכך שהוא וגם אנשים הרואים או השומעים היודעים שצרעת אינה מחלה טבעית אלא עונש מיוחד כמבואר בחינוך,

ובכל זאת רואים הם שהבן הקטן סובל ולא האבא, מבינים הם שכאן האב עשה עבירה שלכן בנו לוקה, ואולי האבא וגם אחרים יבינו שהאבא צבוע שמראה שכביכול כשר הוא, ולכן הקב"ה לא הלקה אותו כביכול שהקב"ה פועל כעין טענתו,

אבל הקב"ה שמלקה את בנו הקטן מייסר הוא ביותר את אביו שמרחם על בנו הסובל במקומו כביכול, כי באמת האבא כן חטא במזיד ולא בשוגג, וכשבנו מתייסר וצרוע מוסגר בוודאי זה יסורים עצומים לאב.

ומצד שני היות ומצב זה מעורר מאוד את האב והאם לחזור בתשובה בכדי שבנו הקטן שסובל מצרעת יטהר ויבריא מצרעתו, ואם כן זכות היא לתינוק שבן מזכה אב ושווה לבן לסבול שאביו ואמו יחזרו בתשובה שלימה באמת ובתמים.

נגעי בתים – משפטיך תהום רבה

מסביר שאכן מריבות רבות מגיעות בגלל קנאה ושנאה שיש בין סוחרים ומתחרים ועל ידי כך מגיעים ללשון הרע.

אומנם מאחר שהגמרא בערכין טז' אומרת שצרעת באה על צרות העין ככתוב "ובא אשר לו הבית", והוצאת כלי הבית החוצה מהבית בטרם יטמא הבית במאמרו של הכהן, זה בגלל צרות העין שיראו כל שכניו ששיקר כשלא רצה להשאילם מחפציו מחמת צרות עיניו כמבואר בגמרא יומא יא'.

ובפשטות אדם צר עין, יש לו מריבות הרבה עם אשתו ובני ביתו, כי הרבה מריבות נוצרים בתוך הבית בגלל מתח כספי כשיש מצוקה כספית אמיתית, וצריכים הרבה התעלות רוחנית ואמונה עצומה וכוחות נפש להתגבר על המתח באופן חיובי, ובוודאי כשיש כסף בבית רק האדם הוא צר עין שקשה לו לתת לאחרים כי הכל שלו – "אשר לו הבית" כדברי הגמרא, בלי ספק הרבה מריבות באות לו בתוך ביתו עם אשתו וילדיו על עניני כספים.

כתוב במדרש תנחומא "אל תתן את פיך לחטוא את בשרך", בלשון נקי דברה תורה, שאם אמרה לך אשתך שהיא נדה אל תחטיא את גופך ותגע בה, ואל תאמר לפני המלאך הממונה על צורת הולד שוגג הייתי ולא הייתי יודע, "למה יקצוף האלקים על קולך וחבל את מעשה ידיך" אלו הבנים שלוקים בצרעת.

ובעצם יש לשאול מדוע הבן נענש בצרעת דווקא?? וגם אם האב חטא מדוע שהבן יענש בגללו בעוד הבן קטן עוד קודם שהולך בדרכי אביו הרעות? וגם אם זה עונש על המשפחה כולה שחטאה מדוע רק הבן לוקה בצרעת ולא כל המשפחה – דהיינו גם אביו ואמו??

ובכלל יש סתירה בעניין עונש נגע הצרעת, שמצד אחד כתוב במדרש תנחומא ארז"ל "אין הנגעים באים על האדם אלא על לשון הרע שמוציא מפיו, ובפשטות זה כלול בדברי הגמרא ערכין טו' (וכפי הבנת המהרש"א שם) "אמר ר' יוסי בן זימרא כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו", שנאמר "מלשני בסתר רעהו אותו אצמית" ובמצורע כתוב "לצמיתות" והתרגום "לחלוטין".

ומצד שני כתוב בגמרא סוטה טו' ומפורט בגמרא ערכין טז': א"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן על שבעה דברים נגעים באים, על לשון הרע ועל שפיכות דמים ועל שבועת שוא ועל גילוי עריות ועל גסות הרוח ועל הגזל ועל צרות העין, ואילו במדרש תנחומא מובא שעל 11 דברים באים נגעים?? וברוך ה' משגיח ת"ח חשוב מאוד אמר לי שהמהרש"א שואל את סתירת הגמרות, ומתיר המהרש"א שאכן שעל חטא לשון הרע יש עונש צרעת הגרועה מכל דרגות הצרעת הבאה על חטאים אחרים, שבחטא לשון הרע ילקה במצורע מוחלט ולא רק מוסגר, אלא שיתחייב לכפרתו שישב בדד וכל הפרטים כמתואר בתורה, ויתחייב בטהרתו תגלחת וציפורים.

ואולי כל החטאים שעונשם בצרעת זה כי מגיע להם עונש חמור מאוד כעונש מוות, והיות ומצורע חשוב כמת על כן הם מקבלים עונש זה של צרעת. ולמרות שגם עני נחשב כמת, בכל זאת יתכן שצער הגוף והרחקה מבני אדם קשה יותר, או בולט יותר לעונש ומרתיע אנשים לחזור בתשובה, וגם קטן זה נענש בצרעת שיחשב כמת בגלל חטאי הוריו, שהרי בעוון ההורים בנים מתים כמפורש בגמרא בכמה מקומות.

הגמרא בערכין דף ח' דרשה "משפטיך תהום רבה – אלו נגעי בתים", ומפרש רש"י שבנגעי אדם תוך שבוע מתברר הספק, ואילו בנגעי בתים הספק מתברר רק לאחר שלושה שבועות, וכן מפרש הר"ף.

ומכאן למד המשגיח רבי חיים שמואלביץ זצ"ל בספרו שיחות מוסר, שטוב התרת הספיקות במהירות אפילו לרעה, מאשר לחיות בספיקות זמן רב למרות שייתכן שיתברר שבסופן לא יצא רע לאדם.

אומנם נראה לחדש באופן אחר, שהנה פרשת נגע בתים מתחילה ב"כי תבואו אל ארץ כנען", ועל זה כתוב במדרש ויקרא רבה יז' ה' תמיהה מדוע ארץ ישראל מכונה כאן כארצו של כנען והלוא ארץ 7 עמים הייתה??

ותירץ בשם רבנן שנקראת "כנען" על שם שאנשיה היו תגרים וסוחרים יותר מארצות אחרות מחמת שהיא לחוף הים – וסוחרים מכונים כנענים ע"פ ישעיה נג' ח', והנציב

וטהר לבנו – מצורע

שאמר רבי אלעזר כל המגרש אשתו ראשונה אפילו מזבח מוריד עליו, וכידוע למזבח יש שיתין דהיינו נקבים שמגיעים עד לתהום, כמאמר הגמרא סוכה מט' בקשר לשיתין של המזבח שבהם היו מנסכים את המים ואת היין ע"ג המזבח, שהשיתין כמו חלאים שמחוללין ויורדין עד התהום.

וכוונת הגמרא שהקב"ה בחוקי התורה הקדושים באים למנוע את דמעות המזבח על הגירושין שמגיעות עד לתהום, ולכן התורה אומרת שיתבייש האדם ויוציא החוצה כל רכושו החוצה שיתבייש מאוד ויתבזה ביותר, וגם הבית יהיה בהסגר 3 שבועות ולא שבוע אחד, שהספיקות יהיו משך זמן רב ולא שבוע כנגעי צרעת שבגוף האדם, למרות עוצמת הסבל העצום במתח שיש באריכות זמן הספיקות כפי שחידד רבי חיים שמואלביץ, כי התורה רוצה בכוח משפטיה לתקן את האדם, בכדי למנוע הרס הבית וגירושין שגורמים למזבח לבכות עם הרבה דמעות.

מצורע כמת – וחשיבות מצורע בטהרתו

כנגד בית קודשי הקדשים, והנה לנו שהזאת המצורע בטהרתו חשובה יותר מטהרת טמא מת.

כמו כן, למרות שכל עבודות הכהן בבית המקדש היו ביד ימין ע"י בסוגיה בבכורות מה' שכהן איטר פסול ולפרש"י כי יעשה עבודה בשמאל ונפסלת העבודה, וע"ע בסוגיה בזבחים כד', בכ"ז כתוב במצורע "ולקח הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית".

ומצאנו בגמרא מנחות כה' שעון עבודה ביד שמאל הותרה מכללו ביום הכפורים, ופרש"י שכהן גדול ביום כיפור נטל את המחטה בימין ואת הכף בשמאל, והמשך חכמה מוסיף, שביום כיפור כוח השמאל בטל לגמרי ולכן אין כוח לשטן להשמאל ולקטר על עם ישראל.

ולכן נלע"ד שכך במצורע כשחוזר בתשובה שהוא כמו יום כיפור, שכוח השמאל בטל אצלו ואין כוח לשטן לקטר עליו, כי בתשובתו הוא מגיע לדרגה גבוהה מאוד, וכדברי הרמב"ם בפירוש המשנה פרה ג' הנה אין הבדל בין איש שלא נטמא לעולם במת ובין איש שנטמא כל ימיו ואח"כ טבל והזה עליו ג' ז'.

אלא שזה אשר הוזה עליו יותר גדול במדרגת הטהרה כי התורה העידה עליו שהוא טהור!! ורעיון הרמב"ם שמי שטמא המטהר גדול זכותו.

עוזה המלך הנביא הצדיק – איך חזר בתשובה שלימה

אבל לאחר מעשה כשנבהל מהתוצאה הרסנית, הוא גילה שזה נבע מנקודה פנימית של גאווה.

לכן החליט לתקן, והשפיל עצמו להיות בבית הקברות, כמת, ולא רק בשביל חשבון הנפש וזיכור לו יום המיתה, אלא גם בגלל שמצורע שחוזר בתשובה הצרעת סרה ממנו ומתרפא ומיטהר.

אבל עוזיהו רצה לחזור בתשובה עד סוף ימיו, ורצה לסבול בעולם הזה מידה כנגד מידה שיפסיד את מעלותיו הרוחניים, שיותר לא ימלוך גם לאחר שיתרפא מצרעתו, וגם שנבואה לא תשרה עליו לעולם, ולכן הוא עבר להתגורר בבית הקברות שזה מקום טומאה כך לא תשרה עליו השכינה.

כמו כן גם כאשר הוא יתרפא מנגע הצרעת בכל זאת הוא לא יטהר מצרעתו, כי לכהן אסור להיכנס לבית הקברות וממילא בלי כהן הוא נישאר טמא עד סוף ימיו.

וללמדנו: א. שלפעמים עליה רוחנית נובעת מגאווה, אבל כל עוד שזה לא מזיק ולא נגד חוקי התורה, אולי זה בגדר שמינית שבשמינית או ויגבה לבו בדרכי ה', אבל כשזה מתנגש בצווי התורה או בנן אדם לחברו, כקנאות וכדו', עליו להיזהר ביותר. ב. לתקן גאווה צריך לתקן בענווה מתוך השפלה אמיתית, והפסד אמיתי של הכבוד שהיה לו, ולא עוד תוספת מעלה שעכשיו הוא גם עניו וד"ל.

ולכן מציעה התורה שעוד קודם יבוא הכהן להוציא את הכל מהבית החוצה, דהיינו שיוציאו את הלכלוך החוצה שיקבלו עזרה ממבינים, ואדרבא פעמים מגודל הבושה ישוב האדם להתבונן בטעותו בחייו, ואולי כך יתקן את עצמו ואת ביתו לשוב לאשתו ולבניו כאדם רגיל מן השורה שאינו צר עין.

אבל חלילה אם גם זה לא יעזור, אז אחרי 3 שבועות של ספיקות כאשר כל רכושו נמצא מחוץ לביתו, אם האדם לא יתקן מצבו, בלית ברירה יטמא הכהן את הבית ויצווה להחריב את הבית, שהכוונה שהבית היהודי יחרב שכלול בזה שהאדם יתגרש מאשתו.

ולפי כ"ז יתכן שכוונת הגמרא שמשפטיך תהום רבה – אלו נגעי בתים, זה כמאמר הגמרא בגיטין ז' וסנהדרין כב'

מצורע נחשב כמת וזה נלמד מהפסוק שאמר אהרן על צרעת מרים "אל נא תהי כמת" ומוסיף שם רש"י - שהמצורע חשוב כמת, כמו שמת מטמא בביאה אף מצורע מטמא בביאה - כשבא אל הבית, טמא כל מה שבבית ואע"פ שלא נגע.

וראינו במדרש תדשא טז' שמצורע חשוב כמת שכשם שלטהרת מת, ה' צווה לקחת פרה אדומה ולהשליך לתוך שריפתה עץ ארז ושני תולעת ולהזות עליו ביום השלישי והשביעי לטהרתו, ושלא יכנס בשבעת ימים הללו לבית המקדש, כך מצורע צריך 7 ימים לטהרתו והזאה בשלישי ובשביעי, ושיקח שתי ציפורים ועץ ארז ושני תולעת.

אומנם בטהרתו המצורע חשוב יותר מהנטהר מטומאת מת, למרות שטומאת מת אין בו עבירה ואשמה בנטמא, ואילו בטומאת מצורע היה חטא ועוון ואשמה במצורע שדיבר לשון הרע ולכן נטמא בצרעת.

בכל זאת כשהמצורע חוזר בתשובה מתעלה הוא לדרגה חשובה מאוד, שהרי אצל טהרה מטומאת מת כתוב בתורה שיוז מאפר הפרה אל נוכח פני אהל מועד – ומפרש רש"י ע"פ הגמרא, שהמזה היה עומד במזרחו של ירושלים ומתכוין ורואה פתחו של היכל בשעת הזאה הדם (יומא כח), ואילו מצורע שנטהר מזים לפני ה' ולרש"י מנחות עז' הכוונה שמזים על הפרוכת של קודש הקדשים ממש, וגם לפרש"י כאן מזים מחוץ להיכל ומכוון

כתוב בנביא דברי הימים ב' כו', שעוזיהו המלך הנביא (כפי שכתבו מצודת דוד ורד"ק שם ה' על "המבין בראות אלוקים") חטא כשהקטיר בבית המקדש למרות שהוזהר בחומרה רבה שאסור לו כי הוא לא כהן, ולכן קיבל צרעת וכל הארץ הזדעזעה "הרעש הגדול" רעידת אדמה קשה בארץ ישראל.

וצריך עיון מדוע התגורר לאחר חטאו בבית קברות, ובשבת פרשת מצורע בשנת תש"פ בשיא הקורונה בעת קריאת התורה דרך חלון סלון ביתי בגלל הקורונה, התבררה לי תשובה עמוקה יותר ממה שכתבתי ע"ז קודם.

והתשובה היא, שעוזיהו הצדיק גילה ששורש חטאו שרצה להקטיר קטורת לה' וזאת למרות שאינו כהן גדול, זה נבע מגאווה פסולה, שהיצר הטעה אותו שהוא נביא ומלך ואדרבא ענווה היא עברו להיכנע לה' בהקטרת קטורת, וגם זה יהיה שלימות עבודת ה' כביכול תאווה רוחנית טהורה להגיע לפסגת השלימות הרוחנית.

וטהר לבנו – מצורע

ג. בלי ספק, עוזיהו הצדיק תיקן באופן מושלם את עצמו ומקומו בגן עדן הוא לעין ערוך, כי הפסיד הכל בחייו מתוך רצון ובחירה עצמית, ומזה נלמד שלפעמים הירידה היא העלייה העצומה ביותר, כן טומאת עוזיהו בטומאת צרעת כל חייו, והפסד הנבואה והתעלותו כמלך צדיק המשפיע צדקות לכל הדור, היא הנותנת לו גדלות לעולם הבא.

כי היא גרמה זעזוע לכל עם ישראל לא פחות מזעזוע שנעו אמות הסיפים שהייתה רעידת אדמה עוצמתית בארץ ישראל בעת שחטא, ועוררה תנועת תשובה ותיקון המידות אמיתי עד לימינו כפי שאני נבהל ומתעורר לעוצמת תשובתו הקדושה של עוזיהו הנביא המלך הצדיק, כן עוזיהו אתה מלכי הלוואי ותחשיבני כעבדך, כי מלך צדיק כזה רץ אני לכבדך ולהוקיר זכרך בקרב עם רב.

תזריע מצורע

והחטא במפורש, שהרי לא מצאנו פסוק מפורש שבעוון לשון הרע יבוא הצרעת???

ונראה לתרץ שהתורה באה ללמד אותנו לחיים, שנלמד מתוך העונש את החטא שבגללו אנחנו סובלים בחיים, כמו שמצאנו בצרעת שהוא ימצא בבדידות הקשה ביותר - מחוץ ל3 מחנות, וטמא טמא יקרא דרישה שלא מצאנו בשום טומאה - וכל זה כי חטא בפיו, ואחר כך לטהרתו חייב לקחת ציפורים על שם הפטפוט המיותר שדיבר, ואזוב שמבין שעליו להתנהג בענוה.

וככה עלינו להתעמק בכל מקרה בחיים, לא לחיות כעיוור, שכשיש חלילה עלינו עונש רח"ל, חובה עלינו להתבונן לעומק ולגלות את המידה כנגד מידה וכך נתקן בעזרת ה' את סיבת העונש. וזכרו אין מקרה בעולם כלל.

ממתי עם ישראל נהיו מצורעים

ולרש"י כשפרש מחוץ למחנה שקט הקולות נגד משה, ואילו לרש"י בעין יעקב כתב להיפך, שבגלל שמשה רבינו התבודד מחוץ למחנה לכן חשדוהו רח"ל, וכמובן זה היה מתוך שנאה שהרי לא היה יחוד כלל ככתוב "הושע נערו לא ימיש מתוך האוהל".

ולא מצאנו שעם ישראל נענש על חשד זה שחשדו במשה רבינו, הרי החושד בכשרים לוקה בגופו? ואולי יש כאלו שהוציאו שם רע על משה מתוך שנאה, וזה גרם לכלל עם ישראל גם הם לקנא לאשתו שלא תיסתר עם משה, ואכן כל מי שהוציא שם רע על משה מתוך השנאה, זרע ניצני שם רע שיראו בעין רעה את משה ומשפחתו כך שבעתיד אמרו שהם משפחת מצורעים, וכן במקום להתפעל מקדושת הארון, יגידו רע על הארון שהורג נושאים.

וייתכן שהקב"ה בכדי לחנך את עם ישראל להוציא את זרעי השנאה כי מתוך הקינוי למשה ממילא בהמשך יגיע ביקורת רעה נגד גדולי ישראל ומשפחתם - משפחת מצורעים ונגד קדושי ישראל - ארון שממית, וגם היות ויש כלל שהחושד בכשרים לוקה בגופו, הכה בצרעת כל מפיצי השנאה והחשד על משה.

כי לפעמים יבוא אדם ויטען אי אפשר לסמוך על אף אחד שמתבודד, כי יצר הרע ידו בכל, ורבים טובים הפיל חלל, כי אין אפוטרופוס לעריות, בכל זאת במקרה של משה לעולם לא היה יחוד כי יהושע היה עמו תמיד באוהל, וגם שנים מדברים לשון הרע זה שאמרה לתועלת לאחר שנתקיימו כל התנאים לא עבר עבירה, ואילו זה שמעורב בלשון הרע שנאה ולא רק לתועלת בוודאי עבר עבירה חמורה.

ואכן, אנשים מתוך הרגל לבקר את גדולי ישראל, באים לידי עין רעה והוצאת שם רע, ושנאת גדולי ישראל רח"ל, ואחריתה מי ישורנה.

ויהי רצון שיקויים בנו דברי המדרש יז' ה', ומה אליעזר יצא מכלל ארור לכלל ברוך על ידי ששימש אותו צדיק, "אחינו ישראל שנוהגין כבוד עם גדוליהם" על אחת כמה וכמה שיזכו לצאת מכל הקללות ויכנסו לברכה עצומה, לפיכך משה מזהיר את ישראל "כי תבואו אל ארץ כנען", שנלמד מכנען לכבד צדיקים שכך נזכה לברכה אמון, ואכן הדוגמא לקללה שנהפכת לברכה שבהריסת הבתים מתגלה האוצרות שהטמינו הכנענים בקירות ביתם.

ונזכה גם אנו לכבד את צדיקינו ואת גדולי ישראל ונזכה לנהפוך הוא, שכל הקשיים יתהפכו לטובה ולברכה עצומה אמון ואמן.

בקריאת התורה של פרשת תזריע מצורע התבוננתו שבעצם האיסור היחידי בתורה שהתורה השקיעה עליו כמעט 2 פרשיות שלימות הוא צרעת שמגיעה בעקבות איסור לשון הרע!!! (רק מזהר שאין ע"ז מסכת בגמרא)

וזה עצמו מלמד אותנו על חומרת איסור לשון הרע!!! שחמור מאוד מאוד מאוד!!!! **ונבעצם** יש להקשות קושיה עצומה, איך יתכן שעבירה חמורה כל כך, שהתורה משקיעה בה כל כך בכל זאת התורה לא פירטה את העוון

במדרש רבה יח' ד' מובא: תני רשב"י בשעה שעמדו ישראל על הר סיני ואמרו (שמות כד) "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" באותה שעה לא היה בהן זב ומצורע ולא חיגרין ולא סומים ולא אילמים ולא חרשים ולא שוטים, על אותה שעה הוא אומר (שיר ד) "כולך יפה רעיתי ומום אין בך".

וכיון שחטאו לא עברו ימים קלים עד שנמצאו בהן זבין ומצורעים על אותה שעה הוא אומר (במדבר ה) "וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב".

ומדוע נתחייבו ישראל בזיבות וצרעת? רב הונא בשם ר' הושעיא אמר ע"י שהיו מלזים אחר גדוליהם ואומרים משפחה זו משפחה של מצורעים, ומפרשי המדרש מבארים שהכוונה למשפחת משה רבינו, שהרי משה נצטרע וכן מרים ואכן בזמן שמרים נצטרעה גם אהרן נצטרע רק שנרפא מיד ומפני כבודו לא פורסם הדבר.

ופלא עצום שהרי הלשון הרע של מרים ואהרן היה בחצרות הרבה תחנות וזמן אחרי סידור המחנות בפרשת נשא שהיה עוד במדבר הר סיני (חורב), ורש"י במדבר ה' ב' כתב במפורש שפרשה זו של הוצאה מחוץ למחנה נאמרה ביום הקמת המשכן א' בניסן?!! וגם הסיבות הנוספות מובא שם שדברו לשון הרע על הארון שממית את נושאים גם היה לאחר זמן כי עדיין לא התחילו המסעות?!

ונראה לתרץ שהסיבת לצרעת מיד לאחר מתן תורה עוד לפני הקמת המשכן היה בגלל מה שכתוב "ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש ה'" ומובא בגמ' מועד קטן יח' ובסנהדרין קי' רב שמואל בר יצחק אמר מלמד שכל אחד קינא לאשתו ממשה, שנאמר לאחר שחטאו ישראל בעגל "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה", ובגמ' מו"ק כתוב שחשדו במשה לא בגלל שיש בו אבק מהעבירה חלילה אלא משום שנאה.